

A VASUTI ALKALMAZOTTAK ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ KÖZLÖNY.

A VASUTI MUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 5a sz. (I. em. 11. a.)
ahová minden levél és küldemény címzendő.

Megjelenik
minden héten
pénteken.

Előfizetési árak:
Egy hóra ... .. 40 (80 fillér) | Félévre ... .. 2.40 (4.80 Kor.)
Negyedévre ... .. 1.20 (2.40 „ | Egyes szám ... .. 20 fillér.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének központi helyisége Rottenbiller-utca 5a sz. alatt van. (I. emelet, 11. ajtó).

Ugyanezen házban van a „Magyar Vasutas” szerkesztősége is. Mindennemű levelezés és küldemény ezentul ide címzendő.

A szárnyas keréké a világ...

Nincsen nemzetközibb intézmény e föld kerekiségén a vasutnál. A vasut vágányhálózata végigvonul az egész földlabdán és nem vágja utját sem nyelvi határ, sem állami sorompó, sem felekezeti ellentét. Győzedelmes szakitja széjjel a száguldó szárnyas kerék mindazokat a korlátokat, amelyek embert embertől elválasztanak.

És a vasut működése is teljesen nemzetközi. Az országok között való egységes menetrendet nemzetközi egyesületek szabják meg. nemzetközi kongresszusokon állapítják meg. Nemzetközi szabályozás tárgya a vonalak nyomtávja, nemzetközileg szabályozzák a személy- és podgyászszállítást, nemzetközi megállapodással teszik egészségessé a vasuti jelzéseket és üzemszabályokat.

Nemzetközi a vasuti intézménynek majdnem minden alkotórésze is. Utazunk Budapestről Kassára a porosz államvasutak D. kocsiján és látunk az olasz Rete Adriatica vágányain Máv.-teherkocsikat. A határszéli állomásokon teljesen összeolvad a különböző országok vasuti szolgálata és csodás megértéssel működik egybe a magyar vasut személyzete az osztrákkal, a románokkal és a szerbekkel.

Csak természetes tehát, hogy a vasutak személyzete is szükségét érzi a nemzetközi együttműködés valamelyes formában való kifejezésének. Hiszen minden magasabb, nagyobb érdeke a vasutasoknak a nemzetközi megállapodást és együttműködést teszi szükségessé. Micsoda hatalmas, nagy érzést ad az a tudat, hogy valamennyi ország valamennyi vasutasa együtt

érez és magasztos célokért együtt küzd. Amit hasznosat és célszerűt az egyik ország vasutasai már elértek abban, testvéri szeretettel és hathatós segíellyel támogatják az elmaradott országban működő kartársakat. Statisztikai anyaggal, a vasutasok életviszonyaira vonatkozó adatgyűjtéssel nemzetközi uton iparkodni megismerni az összes vasutasok helyzetét és a bajokat és visszasságokat fölismerni, segíteni ott, ahol segíteni kell és ha annak szüksége fölmerül, az egész világ közvéleménye előtt föltárni a sebeket és a gyökeres orvoslást sürgetni.

De ez még nem minden. Vannak a vasutasoknak rokon szakmái, amelyek elválaszthatatlan kapcsolatban állanak a vasuti szolgálattal. Ilyen a szárazföldi közlekedésnek minden egyéb ága és ezenkívül elsősorban a tengeri hajózás. A nagy nemzetközi testvériesülés belevonja ölelő szövetségébe a hajósokat és egyéb közlekedési alkalmazottakat, és így született meg a *Közlekedési Alkalmazottak Nemzetközi Szövetsége*, amely a múlt héten tartotta Milanóban ötödik nemzetközi kongresszusát.

Ezen a kongresszuson, ezuttal első ízben Magyarország öntudatos és szervezett vasutasai is képviselve voltak. Mi is átérezzük a mindent lenyűgöző nagy jelentőségét a vasutasok nemzetközi együttműködésének, mi is helyet és munkát kérünk testvéreink tanácsában. Tárt karokkal fogadtak bennünket és kivettük részünket a munkából. Ezzel pedig jövődő érvényesülésünknek büszke alapját vetettük meg.

Milyen hatalmas és dicső dolog, hogy végre elérkezünk mi is oda, hogy a vasutasok nemzetközi nagy családja minket is befogadott tagjai közé.

A szárnyas keréké a világ s a szárnyas kerékkel hódítjuk mi meg a világot, a mi világunkat, a jog és szabadság világát!

Az Acsev. munkásaihoz.

Testvéreink!

Tudjátok-e, hogy az a vállalat, amelynek rabigáját vonszoljátok, a legdusabban jövedelmező üzlet, mely óriási osztalékot fizet nagyuri és fejedelmi részvényeseinek, ezekkel honorálja igazgató urainak közgazdasági tevékenységét, jut pénze költséges kísérletezésekre, csak akkor koldus, csak akkor nincs egy krajcárja se, ha arról van szó, hogy az osztalékot megteremtő munkást tisztességesen megfizesse.

Mi volna az az üzlet, ha az igazgató urak közgazdasági tevékenysége lenne az egyedüli ereje, eszköze? Teremne-e ez osztalékot? Gyümölcsözne-e a millió, ha a ti verejtékeztetek nem locsolná? Futnának-e a gőzgépek, a motorosok, ha nem a ti munkátok rakna össze minden kis szögecskét, ha nem ti fektetnétek le a sineket? Nem, mert a ti munkátok, a ti verejtékeztetek az az erő, ami hajtja a gépet, megteremti az üzletet, az osztalékot, az igazgatói fizetéseket.

És mégis ti kapjátok a morzsákat, a hulladékokat ott, ahol mások a bőség asztalánál lakmároznak. Ha kérő, alázatos instanciával fordultok azokhoz, akik eme üzlet fejlődését kamatozzák, elkergetnek benneteket, sőt az is megesik, hogy fegyelem elleni lázadásnak minősítik alázatos könyörgéteket és a rövidebbet huzzátok érte.

Testvéreink!

Nap-nap után érkezik panasz hozzánk az Acsev. vonaláról, a duggazdag Acsev. vonaláról olyan panasz, melyben a nyomor sir, az arculvert igazság jajveszékel, az elnyomott erő kesereg. A hiábavaló könyörgés, az ajtón kilökött méltányosság hozzánk kopogtat be és nálunk mondja el, ami a szíven fekszik:

— Mit csináljunk? Éhbérekkel dugják ki a szemünket. Rongyoskodunk, a családunk nélkülöz. Valóságos rabszolgái vagyunk a gőzgépekkel és motorokkal kupeckedő milliók tőkéjének, melynek basái embertelen módon bannak velünk és ha feljajdulunk, újabb korbácsütéssel akarnak elnémitani. Érezzük, tudjuk, hogy a mi erőnk nélkül ez a hatalmas üzlet összeomlik, mint valami hitvány kártyavár és mégis tünnünk, szenvednünk

kell. Cérna-bilincsekbe vert óriások vagyunk. Mit csináljunk?

Egyetlen szóval felelünk száz és száz panaszra: *szervezkedjétek!*

Testvéreink!

Az a hatalmas erő, mely a munkásságban rejlik, csak úgy tudhat érvényesülni a maga fenséges valóságában, csak úgy tudhatja széttépni a békókat, ha egyesül. Szervezkednetek kell, mint a Máv., mint a Déli vasut és más magánvasutak munkásai szervezkedtek. Vegyetek példát ezekről és magatok, családokat iránti legelső kötelességnek tartjátok a szervezkedést.

Miért heverjen paragon az az erő, amely az Acsev. munkásaiban rejlik? Miért maradjanak el egyedül az Acsev. munkásai a vasutas munkásság hatalmas mozgalmától? Miért nézzék az Acsev. munkásai ölbe rakott kézzel, tétlenül, hogy a vasuti munkásság a szervezkedés hatalmával mint hódítja meg magának a jövőt, amely tisztességes megélhetést biztosít, hiszen az, ami a vasuti munkásságot harcra indította, ami a szervezkedés fegyverét a kezébe adta, náluk is megvan a közismer. türethetetlen állapotok és mindenféle vasuti munkás-nyomorúságok képében.

Testvéreink!

Tudjátok, hogy a vasuti munkásságnak egyedüli támasza, barátja, jóakarója önmaga. Azok, akik hamis jelszavakkal erre a szerepre vállalkoztak, nem akarnak egyebet annál, csak hogy elaltassák a nyomorúságokat, hogy szemfényvesztősdit játszanak veletek, hogy ígéretekkkel, uri parolázásokkal kidugják a szemeteket. Ezt a csalafinta játékot mi már régen felismertük és éppen azért alakult meg a *Vasuti munkások országos szövetsége*, hogy egy táborba gyűjtve a vasuti munkások ezreit, a szervezettség, az öntudatos küzdelem hatalmával kivívja mindazt, ami megilleti a munkást, ami biztosítja számára a jelet és a jövőt.

Testvéreink!

Panaszkodással, könyörgésekkel nem lehet

előre menni. A világ minden munkásai egyesülnek, szervezkednek a kizsákmányoló tőke elleni harcban. A magyar vasuti munkások is ezt teszik akkor, mikor a szövetség táborába tömörülnek.

Értsétek meg a kor intő szavát, Acsev. munkásai. Szervezkedjétek, jöjjetek a munkások szövetségének a táborába és szervezetségünknek erejével varázsoljuk a megelégedés otthonává az Acsev. vonalát, azt a vonalat, melyen az elnyomatás, a nyomor jajveszékel, az erőszakoskodás, a basáskodás dühöng.

Testvéreink! Szervezkedjétek, csatlakozzatok hozzánk és fel a harcra! — a jövő a miénk!

S Z E M L E.

Üzlet a sajtóval.

Emlékezzetek rá, vasutas testvéreink, hogy van egy lap, amit úgy hívnak, hogy *«Független Magyarország»*; aztán van egy ur, akinek a neve: *Rónai Mór*, kiadója annak a most említett újságnak. Egyéb jót itt nem akarunk róla elmondani, mindössze azt jegyezzük meg, hogy Rónai Mór ur kitűnő üzletember és nincs semmi csodálatos benne, ha a sajtó az ő kezében — hogy finoman fejezzük ki — *«Független Magyarország»* lesz.

Arra emlékezhetek, hogy ezt az újságot mindenáron a vasutas érdekek hivatalos lapjává akarták tenni, hogy a zsidondista szövetség érdekeinek ez legyen a komenciós csőszje. Hát ez nem sikerült. Egyébként is Rónai Mór ur 20—25 forintos sajtókulikkal dolgoztat az ő *«Független Magyarország»*-ában és ezektől a kiszipolyozott munkaerőktől kívánni sem lehet, hogy olyan kenyérért marakodjanak a lapjukban, aminek még a haja se lesz az övéké. Parancs szóra, a Rónai Mór utasítására még ezt is elkövethetik, de az ilyesmiben nincs köszönet. Ez olyanforma élvezet lehet, mintha az éhes kutyával folytonosan egy nagy darab húst apportiroztatnak ide-oda és a kutya tudja, hogy ez nem lesz az övé, hanem a gazdájáé.

Most, hogy a polgári újságírók egy része

a fiumei kormányzó beiktatásán megrevolverezett, megpumpolt boldogot és boldogtalant a kormányzótól lefelé a legnyomorultabb uzsora-bankig, egy nem revolverező újságíró a nyilvánosság piacára hurcolta ezt a szennyest és alaposan kitergették.

Mikor a piszkok leleplezésébe egészen belejötték, akkor előállt egy másik újságíró és Rónai Mór urat, a *«Független Magyarország»* kiadóját leplezte le. Megírta róla, hogy ez az ur évi 50,000 koronáért a kormány zsoldjába adta a lapját. A kis *«Független»*-t megvásárolta a tulipános kormány a maga céljaira és a kis *«Független»* évi 50,000 koronák ellenében szívesen elbukott. Rónai Mórnak kellett a pénz és a nagy kormánynak pedig szüksége van arra, hogy a sajtó mindeneset. e dicsérje, még a *«F. M.»* is.

Hogy ez nem mese, bizonyítja az is, hogy *Lengyel Zoltán* országos képviselő, a lap főszerkesztője az üzlet megkötése és nyilvánosságra hozatala után nyomban ott hagyta a Rónai Mór lapját. Tudta, nyilvánosan elismerte, hogy az az újság, amelyet kormánypénzből tartanak ki, nem lehet többé független, tisztességes sajtó. Rónai eladta a függetlenségét túl magas áron. A nagy kormány tulajdonképpen az ellenzéki hajlamokkal alkalmatlankodó *Lengyel Zoltán*okat akarta megvenni és megvette — Rónai Mór *Lengyel Zoltán* nélkül. A rendelés jól történt, de a szállítás ütött ki rosszul.

Az már aztán mellékes, amit *«A Nap»* című újság ír Rónai Mórról, hogy t. i. a darabont-kormány idejében is szabvenciót húzott. Rónai ur előtt annak a pénznek se volt másforma szaga, mint a mostaninak. Egyiken nem érezte a hazaárulás, a másikon a tulipán szagot.

No már most azt akarták, hogy egy ilyen kormány zsoldjában álló lap képviselje a vasutasok érdekeit. Legalább Rónai Mórék azt akarták. Hát ugyan a kormányérdekek megegyeznek-e mindenben a vasutas érdekekkel? Hiszen ha megegyeznének, akkor nem volna panasz, baj, nyomorúság, sőt akkor talán szükség sem volna a Rónai Mór sajtójára. Más itt a bibi.

Rónai Mórék így gondolkoztak:

— A vasutasok érdekeit istápolom. Ugy teszek, mintha az összes szájak az én kezemben futnának össze. Jajgatok, izgatok és majd — betömik a számat. Eladom a vasutasokat a kormánynak.

A „Magyar Vasutas“ tárcája.

Az alvajáró.

— A „Magyar Vasutas“ eredeti tárcája. —

Írta: Dr. Kadosa Marcel.

Hivatalos óráim alatt kopogtatást hallok az ajtómon.

A kopogtatás illendőség dolga és olyan szokás, amely szinte második természetévé válik a tisztességtudó embernek. Nekem mégis olyan furcsa, amikor valaki az én ajtómon kopogtat. Mintha engedélyt kérne ahhoz, hogy bejöhessen hozzám, ahová szabad bejárata van minden ügyes-bajos embernek. Ugy érzem ilyenkor magamat, mintha félre volnék ismervé. Aféle bizalmatlanságot látok ebben a kopogtatásban. Mintha azt mondaná ez az alázatos kopogtatás: hiába, nem ismerünk el olyan embernek, mint amilyennek látszani akarsz. Tudjuk jól, ur vagy, akihez alázatosan szabad csak bekéreckedni.

A kopogtatásra rámondom a megszokott ígét:

— Tessék!

De senki se jön be, hanem megint hallatszik a kopogtatás. Most már kiáltva szólok:

— Szabad!

Megint csak kopogtatás.

— Ejnye, az istenfáját, most már dühösen ordítom:

— Tessék! Lehet! Szabad!

Ujból csak kopogtatás a felelet.

— Nézd csak, hát mi az? Fölkelek, odamegyek az ajtóhoz és kinyitom. Egy férfi ül a küszöbön. Azaz, hogy csak az első pillanásra látszik úgy, mintha ülne. Voltaképpen nem ül, hanem áll. Áll, de nem a lábán. Lába nincs. Mind a kettő tövig le van vágva. Az egész ember olyan, mint azok a bábuk a szabóműhelyekben, amelyekben a kabátokat próbálják. Csak a törzse van meg. Ez a szerencsétlen emberi szörnyeteg azért kopogtatott háromszor is, mert a kilincset nem éri föl.

Bevezetem és megkérdeztem, hogy mi járatban van. Elmondta szépen. Baleset éri, kártérítést akar követelni a vasuttól, amelynek alkalmazottja.

Kihallgattam türelmesen és jegyzőkönyvbe vettem a vallomását. Aki azt hiszi, hogy mese, vagy kitalált dolog, megnézheti nálam, mindenkinek szívesen megmutatom.

Igy hangzik:

— Én a . . . . . vasut szolgálatában álltam, mint kiségitő fűtő. Fizetésem 60 korona volt havonta. Folyó évi június hó 1-től július 7-ig, tehát 37 éjjel egyfolytában teljesítettem szolgálatot, mindannyiszor 14 órát megszakítás nélkül. Július 7-én este

vártam a . . óra . . perckor érkező vonatot, amelynek szénét és vizet kellett volna adnom. A vonat beérkezte előtt néhány társammal a fűtőháznál levő padon ültem. Társaim beszélgettek. én azonban a rettentő kimerültségtől ugyszólván eszméletemet veszítve, ültem mellettük és roppant erőfeszítéssel küzdöttem az álm ellen, amely kerületgett. Ugy látszik egy pillanatra mégis erőt vett rajtam, mert egyszerre csak arra eszméltem, hogy társaim ráncigálnak, keljek fel, mert itt a vonatom. Én fölkeltem ültőmből és gépiesen elindultam a munkámra. Utközben azonban, úgy amint mentem, járva elaludtam és ilyen állapotban egyenesen nekimentem a berobogó vonatnak, amely elütött és mindkét lábam levágta . . .

Szivem elszorultával vettem jegyzőkönyvbe ezt a borzasztó vallomást és a szívemet érzem szorulni most is, amikor közreadom.

Íme, néhány sor és a néhány sorban egy embernek, egy egész embersokaságnak borzasztó tragédiája. A munkás emberek boldogságával, vérével és életével táplált gyönyörű kultúra a maga teljes iszonyatosságában. Kitepte el azoknak az óráknak a munkájából fakadt gyümölcsöt, amelyeket ez a boldogtalan Lázár testének végső kimerülésével dolgozott keresztül? Pompás vonatok, kincseket, örömeiket és boldogságokat száguldva hordó fölséges alkotmányok kiszipolyozott

Ez nem tréfa, hiszen a Közuti Villamos Vasut alkalmazottaival így tett, amint a «Radikális Ujság» írja. Addig cikkezett a Közuti Vasut fehér rabszolgáiról, míg a társaság megpuhult, Rónai érintkezésbe lépett az igazgató urral és 8000 koronával elhallgattatták, azonkívül szerződést kötöttek vele tíz évre, hogy évi 4000 koronáért nem bolygatja meg a Közuti Villamos fehér rabszolgáit.

Nekünk semmi közünk a polgári sajtó piszkos üzleteihez. Csak rá akarunk mutatni arra, hogy a munkás-érdekek egyedüli és tisztességes képviselője csak a munkássajtó lehet. Ezért vigyázzatok vasutas testvéreink, ne tiljetez fel az üzleti sajtó Rónai Mórjainak.

Hát ki az izgató?

A sztrájk ugyebár nem tetszik a Máv. című üzlet tisztelt vezetőinek? Ugyebár elnézőtáznak itélni azokat a lelketlen izgatókat, akik a munkásságot a munka beszüntetésére rábírnák és akasztófára kívánnak minden olyan lelkiismeretlen bitangot, aki az üzlet rendes menetét holmi sztrájkféle dolgokkal próbálják megakasztani. Nagyon helyesen teszik. Mi is azt mondjuk, hogy pokolba azokkal a lelketlen firmákkal, akik a sztrájk útjait egyengetik, akik erőszakoskodással, a munkásérdekek lábballal való tiprásával, az elkeseredésnek fokozásával a legvégső fegyver alkalmazására kényszerítik a munkásságot akkor, amidőn ennek a fegyvernek két éle van, amikor az egyik él ellen a zsarnokoskodást megvédi a jelenlegi állapot sztrájk töréssel, árulással, a másik él pedig a munkásságot sebzé meg.

A múlt héten két nagyobb állomáson kergették sztrájkba a munkásságot a lelketlen izgatók. Tessék meggyőződni az alábbiakból arról, hogy kik azok.

A nagyváradi raktári munkások helyzete tűrhetetlen. 10—20—30 éves Máv. rabszolgák belátták, hogy az akkord-munka eltörése nélkül nem tudnak tisztességes kenyérkeresethez jutni. Az üzletvezetőségnek csak egy-pár tollvonásába kerül az, hogy helyzetükön javítson. A Máv. nem pusztul bele, hiszen csak ellenértéket ad, ha a munkát tisztességesen megfizeti. A munka tisztességes, miért ne legyen a bére is az, hiszen a Máv. nem az az üzlet, amelyben a munkát a tőke veszélyeztetése nélkül nem lehet

megfizetni. A munkások alázatos instanciát irnak és szolgálati uton betérjesztik. Kérni mindenki kérhet. Még a halálra ítélt is kérheti az utolsó pohár bort, a végső szivart, a hóhért, hogy gyorsan végezzen vele. Csak a kiszipolyozott munkásoknak nem szabad kérni nagyobb darab kenyeret?

A kérvényt a raktárfőnök elküldi a forgalmi főnökhöz. A forgalmi főnök kapja a becsukja az íróasztala fiókjába. Mikor a munkások kérdezősködnek róla, azt a feleletet kapják, hogy menjenek oda, ahol jobban megfizetik őket. Hát lehetséges, hát szabad ez? Az a rettentő elkeseredés, mely évek óta, évtizedek óta ott rágódik a lelkekben, ugyan indokolatlanul veszi-e elő a legutolsó fegyvert, a sztrájkot. Nem elkerülhető volna ezt a nagyváradi szárnyaskerekű basák, ha hivatalos kötelességük szerint a kérvényt illetékes helyre juttatják akkor, mikor még a végső elkeseredés sztrájkba nem kergette a raktári munkásokat?

De igen és ismételtén azt mondjuk, hogy pokolba a lelketlen izgatókkal!

Temesváron hasonló dolog történt. Évtizedeken át szorgalmasan dolgozó pályamunkások 60—70 krajcár napiért kapnak. Többet kérték, többhöz is van joguk, mert maga a Jézus Krisztus is azt mondta, hogy adjátok meg a munkásnak az ő méltó bérért. A többi követelésük egytől-egyig olyan, hogy gyalázat volt az, hogy eddig meg nem kapták. Volt valami régebbi osztálymérnökük, aki egy krajcárnyi bérjavítást is sajnált a munkásaitól. Jött újabb, aki igyekezett a mulasztásokat pótolni 5 krajcáros béremeléssel. Ez nem segített a nyomoruságon és kitört a sztrájk. Azok készítették elő, akik ellenségei a méltó munkabéreknek.

Még egyszer azt mondjuk, hogy pokolba a lelketlen izgatókkal, az elkeseredés fokozóival, a sztrájk-rendezőkkal.

Mi nem rendezünk sztrájkokat. Mi cs'nján bánunk a kétélű fegyverek használatával. Mi a szervezkedéssel úgy csináljuk a dolgot, hogy ennek a fegyvernek egy éle legyen. És jaj lesz ott, ahova ez a fegyver vág.

KÜLFÖLD.

A vasutasok családtagjainak segítése. 1902. évben a porosz-hesseni és a birodalmi vasutasok hivatalnokai és munkásai tetszés szerinti adományaikból 100.000 M felüli összeget gyűjtöttek össze és pedig oly célból, hogy az elhalt vasutasok és munkások férjhez nem ment leányait szükség esetén segítsék, vagy valami kereseti ágra való kiképzés által megélhetésre képességet biztosítsanak nekik. 1904-ben a vagyona ez alapnak már 256.000 M-ra rugott. Ebben az évben 238 esetben 13.491 M segélyt fizettek ki; 164 esetben pedig 8490 M-t fordítottak a következőkre: 26 esetben varrógépet vettek, 67 esetben a kereseti ágra való kiképzés képezte a kiadás okát, 86 esetben pedig a véletlen szűség elhárítása. 30 esetben adtak betegség esetére segélyt, öt leányt elláttak ruha és fehérnéművel és 14 esetben a kiadás tárgyát a kereseti eszközökre szánták. Az alap szabályzata szerint az alsóbb hivatalnokok és munkások leányai számára legalább oly összeget kell fentartani, amely az ezektől felajánlott és későbbben ily célra adományozott összeggel arányban áll. Az alap elküldi a beteg leánykákat üdülőhelyekre és nevelő-intézetekbe, addig, míg elegendő erejük van oly munka elvégzésére megtanulására, melyből később megélhetnek. Erre a célra 1904-ben 8090 M-t fordítottak, 188 leánykát gyámolítván. Az alsóbb hivatalnokok és munkások leányai részére ebből az összegből 7173 M jutott. Ebben az évben sikerült egyszersmind az oly leányoknak, akik magukat a tanítónői pályára óhajtják szentelni, a schleswigi Mártha-ház és az ottani tanítónőképezdébe való felvételét kedvező feltételek mellett kieszközölni. A költségeket az alap fizeti. Ez a berendezést beválása esetében tovább fejlesztik. Az alapot, amely az Eisenbahntöchterhort nevet viseli, az állam is támogatja és pedig oly

mértékben, amint az adományok kisebb vagy nagyobb összegre rugnak. Az alap gyarapítására szolgáló pénzügyűjtemények a vasuti pénztárak által küldhetők meg az alapnak.

A vonatkisézők helyzete.

Hétfőn jönnek össze Budapesten a Máv. összes vonatkiséző, hogy bajaikat megbeszéljék és a zsiromdista szövetség nemes pártfogásától megszabaduljanak. Amit mi megjósoltunk, hamarabb, mint gondoltuk volna, megtörtént. Az altisztek és szolgák bizonyos kategóriái rövid idő alatt belátták, hogy a zsiromdista szövetség berkeiben nem a számukra teremnek a rózsák.

Ez a kiválás azonban nem jelenti még azt, hogy a vonatkiséző személyzet helyes uton jár. Az a tény, hogy felismerték azokat az ellentéteket, ami saját helyzetük és a t. hivatalnok uraké közt van, helyes ugyan, de ha céltudatos mozgalmat nem indítanak, eredményt nem fognak elérni.

Ha a vonatkisézők megszívlelik a zsiromdista szövetségben szerzett tapasztalataikat, ha levonják belőle a tanulságot és fel tudják fogni, hogy csak egy folytonos mozgékony szervezet bír minden téren haladni, úgy kiválásukkal hasznos munkát végeztek. Tanuljanak a szervezett vasuti munkásoktól és azon kinevezett kartársaiktól, akik már a szervezett vasuti munkásokhoz csatlakoztak.

Hogy milyenek az állapotok, álljon itt a következő levél:

«A Máv. gazdálkodási rendszerét, a «jutalék rendszert» a vonatkisézők is érzik. Egy pár évvel ezelőtt a főnök urak közös megállapodás folytán felterjesztést tettek, hogy azért nem képesek jutalékot csinálni, mert a vonatkiséző személyzet tolatás pénze felémészti. Az aradi üzletvezetőség és nyilván a többi üzletvezetőség is gondolt egyet és egy miniszterileg jóváhagyott illetmény szabályzatot érvényen kívül helyezett. Hány esetben takaróznak az urak felsőbb rendeletekkel, mikor bizonyos egyéni érdekről van szó, azonban ha a személyzet anyagi és erkölcsi érdekéről van szó, ez esetben még a miniszteri rendeleteket is hatályon kívül helyezik. Így eshet meg az, hogy a vonatkiséző személyzet egy állomáson tolatást 50—59 percig is és nem kap egy fillért se. Sőt az illetmény szabályzat azon rendelkezését is hatályon kívül helyezték, hogy 6 órán túli tartózkodásért egy állomáson, napi díj felszámítható, hanem óradíjat számíttatnak fel, ami sokkal kisebb a napi díjnal.

Ilyen intézkedéseket tesz a *piskii forgalmi főnökség*, hogy minél nagyobb megtakarításokat eszközöljön, de kérdés, hogy a forgalmi főnök ur a saját utazási dietáin is tesz-e megtakarításokat? Anélkül, hogy utiszámláit látnánk, fogadást mernénk ajánlani, hogy kiveszi ő a teljes részét. Emellett a piskii vonatvezetőknek a látástól a vakulásig kell utazniok. Családjukhoz csak vendégnek járnak haza. Szabadnap csak három van egy hónapban és akkor is iskolába kell menniök. Egyszóval, orkán szerien dőhög a takarítási rendszer olyan embereken, akik nem csak a saját bőrüket viszik kimerülten a vásárra, hanem az utazó közönség biztonságáért is felelniök kell.

Száz és százféle okot lehetne még felsorolni, hogy milyen állapotok vannak Piskin, a felelősség hány oldalát terjesztik a vonatkisézőkre. A kezelő kalauzokat elveszik egy 200 kilométeres fővonalon, úgy hogy a vonatvezetőnek van annyi dolga, hogy a vonat biztonságára — még ha három ember dolgát is el birná végezni — akkor se tudna vigyázni. De ez nem baj. Csak akkor, ha baleset fordul elő, ez esetben persze kell, hogy valaki felelős legyen.

Mindehhez hozzájárul még az, hogy a bánásmód olyan, hogy a rossz lónak külön sora van, mint egy piskii vonatkisézőnek. Kérdezzen meg egy központi közeg, úgy

emberek vérén és huscafatjain rohannak keresztül és amikor a világot és a boldogság sorában élőket szélesebben viszik a haladás irányában, kerekeiket apák vére teszi puhán és biztosan forgandóvá.

Te szegény nyomorult Lázár, földön csuszáló féreg, micsoda érzélem ülheti meg a szívedet, amikor föltekintesz az emberekre, akik iszonyodva fordulnak el attól a kellemtelen látványtól, amelyet a te förtelmes nyomorékságod nyújt az épkézláb embernek! Érzed-e, tudod-e, hogy te vértanu vagy, a világ berendezkedésének vértanuja, tiszteletre ezerszer méltóbb, mint a kalendárium martírjai.

És érzitek, tudjátok-e ti mindannyian, kik e sorokat olvassátok, hogy a ti lábatokról, élettetekről, boldogságotokról van itt szó? Mindeniketekéről, akik ennek a nyomorult Lázárnak osztályos társai vagytok. Tudjátok-e már, hogy miért kell erőiteket egy halomba hordani, miért kell szervezkedni? Azért, hogy emberek legyetek, emberül élhessetek, emberül dolgozzatok és emberi jogaitokat magatok, egyesített erőitekkel tudjátok megvaltoztatni. Ne kelljen senki küszöbében ülve, alázatosan kopogtatni és várni, amíg kinyitják az ajtót . . .

inkognitó, egy piskii vonatkiserőt, hogy mi a véleménye Rózsa főnök ur felől, majd hall olyanokat, hogy elámul tőle, de legalább az igazgatóságnál is megtudnák, hogy mi a piskii tisztességes bánásmód.

Még egyet kérünk az igazgatóságtól: Miért nem élvez a piskii személyzet hegyi kilométer illetményt, mikor hegyi pályán tesz szolgálatot? Ott, ahol olyan nehéz a szolgálat, hogy kétszeres erővel kell szolgálatot tenni, talán meg is érdemli. Ha takarékoskodni akar a piskii forgalmi főnökség, utasítsa az igazgatóság, hogy takarékoskodjék a saját utazási dietáin »

A vonatkiserő, kocsii vizsgáló és vizsgáló lakatosok mozgalma.

A memoandumok korszakát érzük. Minden boldog és boldogtalan vasutas azt hiszi, hogy ő reá is kisütött az új korszak dicsőséges és fényes napja. Dicséretes kivételt alkotnak a vonatkiserő, vizsgáló és kocsii vizsgáló lakatos munkástársaink, akik a szervezkedés nyomatékoságával akarnak rámutatni nehéz megéihetési viszonyaikra és megalázó helyzetükre.

Országszerte megindult a szervezkedés, hogy a vasutasok számára egy jobb jövő alapját lerakjuk. Midőn a vasutasok minden kategóriája kiveszi a részét a munkából, a vonatkiserő, kocsii vizsgáló és vizsgáló lakatosok, a Máv.-nak a fizetésrendezéskor nagyon is mellőzött emberei se vonatják ki magukat ez alól.

Elérkezett már az ideje annak, hogy ezen kategóriában szétszórt erőket egy nagy akcióra egyesítsük. Be kell látni ezen kategóriában dolgozó kartársainknak, hogy midőn a vasuti munkásoknak legelhagyottabb rétegei is a modern szervezkedés útjára léptek, a kinevezett lakatos kartársaink se térhetnek ki a kulturális haladás elől.

Ezt már sok helyen belátták lakatos kartársaink és csatlakoztak a céltudatos vasuti munkás mozgalomhoz és a munkásokkal együtt küzdenek valamennyiünk érdekében és javára.

Eme öntudatos kartársaink sokasága közül a miskolci munkástársaink egy emlékiratot dolgoztak ki, amely köré csoportosítani akarják az összes vonatkiserő, kocsii- és vizsgáló lakatosokat. Mikor ezen emlékiratot közöljük, midőn a szervezett vasutasok részéről annak erkölcsi és anyagi támogatását megígértük, egyre kell figyelmeztetnünk a kartársainkat. A céltudatos, szervezett vasutasok mozgalmanak nem szabad kimerülni egy alázatos emlékiratban, nem szabad elposványosodni egy miniszteri audiencia után. Az az eszme, amely benneteket hozzánk való csatlakozásra vezet, ez az eszme az együttérzés nemes tüzét folytonosan ébren tartja lelketekben, hogy ennek világító fényénél megismerjete testvért, jóbarátot és ellenséget. Ez a mozgalom nem csak pillanatra akarja helyzeteteket felszinen tartani, hanem benneteket cél- és öntudatosan akar szervezni, hogy jogos igazságotoknak ereje az összvasutasok testvéries együttérzésének forrásából fakadjon.

Vonatkiserő, kocsii- és vizsgáló-lakatos kartársaink, kezdjük meg a munkát. Itt az ideje, hogy javítsunk helyzetünkön, a Vasuti munkások országos szövetségében való tö-

mörülés-el, a céltudatos szervezkedéssel. A miskolci kartársaink emlékiratából közöljük a következő pontokat:

1. A napidijas vizsgáló lakatosok, kik egy éven át teljesítettek vizsgáló lakatosi teendőket, *altiszti kezdő fizetéssel neveztesse nek ki* és az altisztekkel azonos előléptetésekben részesüljenek.

2. Vizsgáló lakatosok, ha altiszti képesítésük meg van, *kocsii vizsgálókká minősítsesse nek át*.

3. Azon vizsgáló lakatosok, kik már 15 éve teljesítenek vizsgáló lakatosi teendőket, az altiszti képesítő vizsgálat elengedése mellett, *kocsii vizsgálókká neveztesse nek ki*.

4. A kocsii vizsgáló és vizsgáló lakatosok részére *12 órai szolgálat után 24 órai szabadidő engedélyeztessék*.

5. A teljes nyugdíjigény élvezése *36 évről 28 évre szállítsassék le*.

6. A napidijas vizsgáló lakatosok napi bére *3.60 K-ra*, a vonatkiserő lakatosoké pedig *3 K-ra* való felemelését kérjük.

7. A vonatkiserő lakatosok egy évi szolgálat után *1000 korona kezdő fizetéssel neveztesse nek ki*. A fizetésük 1800 koronáig emelkedhessen.

8. A vonatkiserő lakatosoknak első előléptetésük 2-szer 4—4 évenként 100—100 koronával, azután szintén 4 évenként 200 koronával történjék.

9. Vizsgáló lakatosok csakis vonatkiserő lakatosokból neveztesse nek ki.

10. Azon vonatkiserő lakatosok, kik megfelelő szakvizsga letétele után más pályára kívánnak átlépni, az engedélyeztessék.

11. A *posztóköpeny*, amely a vonatkiserő lakatosok és vizsgáló lakatosoktól elvontak, az visszaadassék.

12. Kérjük a posztó-zubbony viselésének idejét egy évben, a bunda bélésű kabátnak három évben, a posztó köpenynek két évben és a halina-csizmának két évben való megállapítását.

13. Ugy a vonatkiserő, mint a kocsii vizsgáló lakatosok részére 14 napi szabadság engedélyeztessék, mely szabadidő tisztán pihenésre adassék, és melyben egyes rendkívüli esetek ne számíttassanak be.

Ezekben közöljük a miskolci kartársaink emlékirat tervezetét.

Az indokolást nem tartjuk szükségesnek közölni, mert hiszen ezen körülményeknek jogosságát és szükségességét, minden egyes kartársunk átérzi. Az indokolást az összkartársak által megválasztandó országos bizottság fogja megcsinálni.

Most az első teendők közé tartozik, hogy *nagyobb telepállomásokon alakuljanak helyi bizottságok*, amelyek az itt közölt tervezetet megvitatják és véleményüket a központnak megküldik. A helyi bizottságok később, midőn a vélemények az ország minden tájáról beérkeztek, kiküldenek egy-egy tagot, akik az országos bizottságot fogják alkotni. Az országos bizottság előkészíti az országos értekezletet, amelyen végleg megszövegezik az emlékirat szövegét.

Vonatkiserő, kocsii vizsgáló és vizsgáló lakatos kartársaink! Az öntudatos szervezkedésnek utjai göröngyösek, de célhoz vezetők. De ha nem törődtek ezekkel az akadályokkal, ha öntudatos emberekké akartok nevelődni, ha saját és családotok érdekeit akarjátok előmozdítani, akkor *iratkozzatok be a Vasuti munkások országos szövetségébe*, amely nem egyletesít játszó szövetség, hanem az összvasutasokért küzdő szervezet és sorai közt szívesen lát a vasutasok min-

den kategóriájából olyan testvért, aki önmagának és családjának jövőjéért öntudatos emberhez méltóan küzdeni akar!

A miskolci kartársaink mozgalmaéhoz eddig Bpest nyugati pályaudvar, Bpest ferencvárosi, zágrábi és petrozsényi kartársaink jelentették be csatlakozásukat.

Kérjük mindazon vidéki kartársakat, akik a mozgalomhoz csatlakozni kívánnak, hogy csatlakozásukat haladéktalanul jelentsék be.

Fűtő munkástársaink mozgalma.

Fűtő munkástársaink is megmozdultak. Zászlót bontottak, hogy köréje csoportosítsák mindazon testvéreinket, akik nehéz, testet és lelket ölő munkában, pihenést alig ismerve, éjjel-nappal egyaránt a vasóriásnak, a gépnek a rabszolgái. Férfias küzdelemre szólítják mindazokat, akik a fűtő munkástársaink érdekében cselekedni akarnak.

Átharva ama tudattól, meggyőzve azon igazságtól, hogy csak a testvéries összetartás, a példás szervezkedés segítségével tudnak a fűtő munkástársaink is jobb életviszonyokat maguknak teremteni, siessetek az öntudatos és szervezett vasutasok ma már számottevő táborába.

Talán egyes fűtő munkástársunk előtt, de különösen némely ugynevezett «jóakaratu» főnök ur előtt «lázáadás» lesz ez a mozgalom, a fűtőházi katonai fegyelem ellen, amely fegyelem ma — sajnos — megköveteli, hogy a fűtő a gépnél is pontosabb és több szolgálatot tegyen.

De fűtő munkástársaink, akik e mozgalmat megindították, megértették és megértetni akarják a többi fűtő munkástársaikkal is a kor szavát.

A fűtő munkástársaink eddig minden mozgalomban csak összejöttek egy memorandum megbeszélésére, egy miniszteri audiencia befejeztével a mozgalom is befejeződött. Eddig fűtő munkástársaink beérték egy-egy szép, biztató miniszteri ígérettel és utána ismét sóvárgó reménynyel türték nehéz helyzetüket.

A vasuti munkásoknak szövetségben való csoportosulása és szervezkedésünknek eredményei, hosszú álom után felnyitotta a fűtő munkástársaink szeméit és ma látják és tudják, hogy az új fűtő-mozgalomnak nem szabad egy memorandum után elszenderülni, hanem erős akarattal és céltudatos szervezkedéssel és az összetartás ápolásával kell a mozgalmat állandósítani.

És ezt a küzdelmet a fűtő munkástársainknak már most a vasuti munkások országos szövetsége keretében kell folytatniok. Szervezni fogjuk a vasóriás, a gépnek folytonosan lekötött embereit, a fűtőket, hogy tanuljanak meg cselekedni és lelkesedni a nagy, közös ügyünk érdekében.

Gyertek tehát, kivétel nélkül fűtő munkástársak a szervezett vasutasok táborába! Szereztek a szövetségnek, a ti érdeketek védőjének is híveket. A szövetségbe való belépésetek, fűtő munkástestvéreim, a ti mozgalmatoknak nem a végét, hanem kezdetét jelenti. Kezdetét annak a soha meg nem szűnő mozgalomnak, melynek hivatása lesz a fűtő munkástársainkat szervezni, érdekeiket képviselni. Ez a mozgalom kezdetét jelenti a ti öntudatra ébredéseteknek, amely öntudat fogja végét jelezni a ti tarthatatlan helyzeteteknek.

Fűtő munkástestvéreim! Ütött az óra, fel a céltudatos munkára.

Itt közöljük a fűtő munkástestvéreink kéréseit, amely körüli egyelőre csoportosulniok kell.

Minden fűtőházban beszéljék meg, hogy mi jó benne és mi hiányzik belőle. Minden fűtőházban *válasszanak helyi bizottságokat*, amely helyi bizottságok tagjai közül egy-egy

fűtő munkástársat *válaszszanak be az országos bizottságba*. Az országos bizottság fogja az emlékiratot végleg megszövegezni, a mozgalmat vezetni és irányítani. Tegyétek meg tehát fűtő munkástestvéreim kötelességeiteket. Minden kérdésre szívesen adunk felvilágosítást, ha fűtő munkástársaink bizalommal hozzánk fordulnak.

Az emlékirat tartalma:

1. Fizetésünknek a következő rendezése:

Szolgálati minőség	Fizetési osztály	Évi fizetés	L a k b é r		Átkötőkódéni átlalány	Napi díj	Várakozási idő
			központ	vidék			
Mozdony fűtő	III.	900					
	II.	1000	360	200	60	3	3 év
	I.	1600					
Előfűtő	III.	1200					
	II.	1400	500	400	100	3	3 év
	I.	800					
Szivattyú ór...	III.	1200					
	II.	1400	500	400	100	3	3 év
	I.	1800					

Napidíjas fűtő napi 3 korona.

2. Azon esetben, ha a kilométeres pénzek megszűnőnek, az óra pénznek a mai kilométer illetményénél megfelelőbb megállapítása.

3. Az *összszolgálati időnknek 20 évben való megállapítása*.

4. Minden évben *14 napi szabadság*, hivatalból, bélyegmentesen engedélyeztetten.

5. Minden hetedik nap teljes 24 órás szabadidő.

6. A szolgálatban való vezénylés akképpen történjék, hogy legkevesebb, ugyanannyi idő adassék, amennyit a szolgálatban eltöltöttünk.

7. A pihenőidő a szolgálat teljes elvégzésétől számítottassék.

8. Oly fűtőházakban, ahol forva szerint kell utaznunk, a szabad- és pihenőidőnkben sehol sem vezényeltessünk.

9. Családtagjaink részére évente *négy szabadjegyet* kérünk.

10. Az előfűtők, a fűtőházi jutalékból a mozdony felvigyázókéhoz hasonló *jutalékban* részesítendő.

11. Azon esetben, ha az előfűtőt vizsgázott fűtő helyettesíti, *2 korona pótlékban* részesítendő.

12. Tiszességes bánásmód.

13. Hosszabb vonalrészekben a vizvételező állomásokon szénrámoló ember alkalmaztassék.

Felmentés azon kötelezettség alól, hogy hon állomásra való megérkezése után a mozdonytisztítás általunk végeztessék.

Ezen emlékirat-tervezetet vitassák meg mindenütt fűtő munkástársaink, küldjék be véleményüket, hogy a megszerkesztendő emlékirat az összes fűtőmunkástársaink követelvénye legyen.

Fűtő munkástársak!

Azt már elég keserű tapasztalatok bizonyítják, hogy a vasutasoknak nincs jobb barátjuk önön maguknál. Ebben az erőben, amely egyesítve, szervezve, hatalmat jelent, biztatok csak meg. Ernek a hatalomnak, az öntudatos szervezkedésnek ereje bátorítson benneteket a küzdelemre, ebből nyerjünk erőt a jövő harcaira.

Uj küzdelemre, új munkára hívunk fel benneteket!

Előre, egyesült erővel!

A fűtők mozgalmára vonatkozólag készségesen adunk bárkinek választ.

Sztrájkok.

A Máv. nagyváradai és temesvári állomásain sztrájk ütött ki. Ezekkel a dolgokkal «Szemle»-rovatunkban foglalkozunk. Annyi tény, hogy a sztrájkokat sehol sem a munkások rendezték, hanem maguk a főnök urak, akik tapintatlan, kicsinyes intézkedésekkel, a munkásérdekekkel való nemtörődomséggel a vasuti munkásokat egyenesen sztrájkba kergették, bizván abban, hogy a munkások szerveztlensége révén sztrájkto-

rókkal sikerül a munkásokat kiéhezteni, elcsapni. Hogy ezt a fegyvert most melyikkel tudják alkalmazni, az mellékes és egyáltalán nem biztosíték arra, hogy ezzel a jövőben is boldoguljanak. A munkások szervezkednek s ezek az apróbb előcsatározások csak azt bizonyítják, hogy az elkeseredés, az elégedetlenség a tetőpontra hágott s ha egyszer a szervezettség hatalmas ereje veszi kezébe és szögezi a munkásérdeket lábba tipró hatalmasságnak a szolidaritás még hatalmasabb fegyverét, akkor győzni is tud, meglássák az urak!

A nagyváradai és temesvári sztrájkokról a következő tudósításokat kapjuk:

Raktári munkások sztrájkja.

A nagyváradai raktári munkások hó június 13-án kérvényt adtak be az üzletvezetőséghez, amelyben kérik az akkord-munka eltörlését és a napi munkaidő 10 és fél órában való megállapítását. A tul-órakért pedig a napi bér 10 százalékát kérik. Június hó 26-án a raktár főnöktől megkérdezték, hogy a kérvényüket betérjesztette-e az üzletvezetőséghez. A kérdésre Panay Zsigmond raktárfőnök semmiféle fölvilágosítást nem adott, hanem egyszerűen kijelentette, hogy nem becsületes munkás-emberekhez illő az, amit cseleked-

Hát mit cselekedtek munkástársaink? Azt, hogy szolgálati úton terjesztették be azon kérvényt, amelyhez minden vasuti munkásnak joga van helyzete javítása érdekében. Hogy mi indította ezen raktári munkásokat ama kérvény megírására, amelyekben az akkord-munka eltörlése mellett foglaltak állást? Az, hogy a raktárnál 28-an vannak s ezek közül egy házi szolgálatot tesz a raktárfőnök 'urnál egész nap. Ezenkívül azok, akik bárcázással, rezi munkánál, mázsánál vannak, egyszóval könnyebb munkát végeznek, több jutalékokat kapnak, mint akik a nehéz ki- és berakást, zsákolást végzik.

Panai raktárfőnök azon kijelentése, hogy akinek nem tetszik a régi rendszer mellett, elmehet, annyira kiélesítette a helyzetet, hogy munkástestvéreink először expressz-levéllel, azután táviratban kérték a szervező-bizottságot, hogy küldjön ki valakit, aki ezen ügyben felvilágosítást ad és közbenjár. Az ügyek békés elintézéséig várakozó álláspontra helyezkedtek. Ezt a főnök urak úgy magyarázták, hogy nem tetszik nekik a munka, hát boldoguljanak máshol, ahol többet keresnek. Nem akarnak ezen munkástársaink többet, csak azt, hogy továbbra is dolgozhassanak, de ebben megakadályozzák őket azza, hogy helyükre pályamunkásokat alkalmaznak. A 28 raktár-munkás helyét 50 pályamunkással pótolják és az egész környék raktárnokaival is alig tudják azt a nagy forgalmu raktári munkát elvégezni, csak úgy, ahogy ezt a főnök is kijelentette. Így akarnak elbánni azon 24 munkástársainkkal, kik közül legkisebb idő, amit a Máv-nál robotoltak, 5 év. Van olyan is, aki 31 éve van a Máv. szolgálatában. Nem akarnak többet, mint dolgozni, csak azt kéri, vagy az akkord eltörlésére vonatkozó szerény kérelmüket teljesítsék.

Az összetartás ezideig jó, a munkások nyugodtan viselkednek és várják az igazgatóság döntését onnan, ahová az állomási főnökség utasította a munkásokat. Sürgősen kérik ezen ügy elintézését, mert 24 család megélhetése és sorsa függ annak elintézésétől.

Jellemző, hogy a raktár környékét a rendőrök megszállották, mintha ostrom volna készülődésben.

Június hó 28-án Hugyecz József, a Vasuti munkások országos szervező-bizottságának kiküldöttje megkísérelte a kiélesedett ellentétek elsimitását. Az állomásfőnök kijelentette, hogy a munkások a hibásak, mert abba hagyták a munkát. Nem küldte el őket senki sem, hanem kijelentették, hogy ezen napon nem fognak többé akkordban dolgozni, hanem csak napibérben. Eme kijelentésre az vitte munkástársainkat, hogy tudomásukra jutott, hogy a kérvényük két hét alatt a raktárfőnöktől az állomásfőnökhöz érkezett. Ezt ő az íróasztalában felejtette, csak akkor továbbította, amikor a raktári munkások a fenti kijelentést megtették.

Pályafentartási munkások sztrájkja.

A temesvári pályafentartási munkások, 110-en, mult hó 26-án reggel beszüntették a munkát

és erről táviratilag értesítették a vasuti munkások országos szervező-bizottságát. A szervező-bizottság kiküldte Fürst Dezső munkástársát, hogy az érdekek kölcsönös megvédésével rábirja a munkásokat a békés kiegyezésre.

A kiküldött munkástárs törekvése azonban meg-hiusult a munkásság elkeseredésén és a szolgálati főnökek a munkások jogos és méltányos kíván-ságai elől való elzárkózottsága miatt.

Nem helyeseljük azt sem, hogy a munkásság ér-dekei előmozdítására ilyen fegyvereket használ, amely bizonyos esetekben lehet ugyan hasznos, de lehet káros is, azonban megtudjuk ezt érteni, ha mérlegeljük azt, hogy ezek a szegény emberek hónapokig kérnek oly dolgokat eredménytelenül, amelyet a Máv.-nak feltétlenül teljesítenie kellene.

Nem helyeseljük azonban azt sem, hogy ha már bekövetkezik az az eset, hogy a munkásság a munkát beszünteti, hogy akkor hatalmi kérdést csináljanak ebből, hisz egy kis jóakarát, egy kis szociálpolitikai belátás mindig meghozza a kívánt és üdvös eredményt.

Mit is kértek ezek a munkások? Azt, hogy 3 éven aluli munkások 2 korona napibért kapjanak, tekintve azt, hogy a régi főnök a napibéremelés terén nagy mulasztást követett el, mert évekig nem javított nekik, a 3 éven felül dolgozók részére pedig kértek 30 százalék béremelést.

Ez talán soknak tűnik fel a laikus előtt, aki azonban tudja azt, hogy 15—18 éves munkások 70—75 krajcár napibért kapnak, az bizonyára méltányosnak tartja ezen kívánágot. Kérték továbbá, hogy rossz időjárás esetén ne küldjék őket haza a munkából, ha már hozzá fogtak a dologhoz, hisz enni, élni csak kell, ha esik is az eső.

Kérték továbbá, hogy amidőn vonalra vannak kiküldve, kapják meg ökis — mint a műhely munkásság — az 50 százalékos pótbért és a 120 fillér éjjeli pótdíjat.

Azon kívül az ipari munkások kérték, hogy a szerszámokat, amelyek a pályafentartásnál szükségesek, a Máv. adja, ne pedig a csekély keresetük-ből kelljen beszerezniök. A rómunkások részére 160 fillér napibért, a munkaidőnek pedig 10 órában való megállapítását kérték. Ez utóbbi oly ké-relem, mely nem is szorul indokolásra.

Három napig folyt a kísérlet, hogy a munkásokat reá birják a munka felvételére, tekintettel arra, hogy a szolgálati főnökség ígéretet tett, hogy a munkásság kívánalmi rövid idő alatt teljesedésbe mennek. Ezt nehéz volt ezekkel a szegény emberekkel megértetni, mert a folytonos küzdelem és nyomor természetesen bizalmatlanságot ébreszt az egyszerű munkásság szívében előjárói iránt. Már úgy látszott, hogy végleges szakadás fog beállani a munkásság és az intézet között. 28-án a raktár munkások is csatlakoztak a mozgalomhoz szolidaritásból és egyben kérve két régi raktár munkástársuk visszavételét, kik már 15—20 évet töltöttek a Máv.-nál és elbocsátották őket olyan fegyelmetlenségért, mely elítélendő, azonban már 130—160 koronát a nyugbérbe befizettek, ez elbocsátás nagyon súlyosan érintette, ugyszólván koldusbotra jutatta őket.

Kérték, hogy még egyszer vegyék őket vissza a szolgálatba és az összraktári munkások fogják követelni elbocsátásukat, ha még egyszer elkövetik a fegyelmetlenséget.

Kérték még általános bérjavítást, különösen a mázsálónál és a dezinficiálásnál levő munkások részére.

Ugy látszott, hogy általános munkabeszüntetés fog bekövetkezni, ha nem jön létre a kedvező megoldás hamarosan. A közeli nagyobb állomások küldöttei jöttek el Temesvárra, felajánlva szükség esetén a legmesszebb menő támogatást.

Hogy azonban a munkásság ennek a kétélű fegyvernek az alkalmazásától visszatartassék, a Vasuti Munkások Országos Szövetsége leküldte Garai Ámin munkástársat Temesvárra, Pászt y Károlyt pedig a Máv. igazgatóságához, hol a leg-illetékesebb helyről oly biztató szavakat nyert a munkásság jövőjére vonatkozólag, hogy ennek alapján sikerült Garai munkástársnak a munkásságot reábirni a munka azonnali felvételére és ezzel a 7 napig tartó sztrájk befejezést nyert.

Máv. rabszolgái.

Az aradi Máv. munkások helyzetét ismeretik az alábbi sorok, azt a helyzetet, melynek nyomorúságait el sem tudják egy szuszra mondani, hanem kategóriák szerint részletezik és mi is kénytelenek vagyunk folytatásokban közölni.

Ismert nyomorúságokat festenek az aradi munkástevéreink sorai, de ezek a nyomorúságok oly általánosak, hogy panaszkodásuk nem csupán az aradi munkásoké, hanem az ország összes Máv.-munkásaié. Ezek a remek helyzetfestések bizonyosságai annak, hogy elérkezett a szervezkedés, a nyomorúságtól megváltó munka ideje és ott, ahol ily tarthatatlan az állapot, ahol a sirás-rívás, panaszkodás csak siket fülekre talál, ott egy percig sem szabad kélni azzal, hogy öntudatos mozgalommal, az erők egyesítésével, a szervezethez hatalmával segítsünk magunkon.

Itt következnek az aradi állapotok, amelyek hű tükröi az ország máv. munkásai általános nyomorúságának.

Szénrakók.

Ezek a rabszolgák 24 órás szolgálatot tesznek naponta. Tizenegyen vannak és nyáron 1300 mmázsa, télen pedig 2000 mmázsa szenet raknak fel a mozdonyokra. De a tizenegy emberből egy mindig a fordítónál van, s ha az éjjeli őrt kell helyettesíteni, közülük visznek el egy embert. Persze a fizetését a szénrakókéból számolják el. Ha éjjel vagy nappal szükségük van egy fűtőre, fognak és visznek egyet a szénrakóktól, holott otthon van elég napidijas fűtő. Hetenkint előfordul kétszer is, hogy valami árut és darabokat kell elszállítani és beraktározni. Az egész szénrakó-személyzet ott tölt el 2—3 órát is, de ezért nincs külön díjazás.

Idegen mozdonyoknál, a nem szerelőknél 2—3 tonna szenet kell a szerkocsi hátuljából előre rámolni. Ezelőtt fizettek érte, de ma már ez is ingyen megy. A számítás szerint ez is kitenne 70—80 K-t. Hetenkint kétszer is előfordul, hogy a munkatelepről egy kilométernyire levő szivattyúhoz kell szenet és fát vinni. A munkatelepen mozdonyra rakják azt az 5 mmázsa szenet és 0,5 méter fát és beszállítják az állomásra. Az állomásról 7 forgalmi vágányon át kocsi alatt kénytelenek a hátukon levő kosárral átbujni és áthordani a szenet és a fát. Két ember végzi ezt a munkát, ami igénybe vesz 3 órát. Ezért a munkáért kapnak összesen 21, azaz huszonegy fillért.

Itt vannak azután azok a mozdonyok, amelyek nem szerelnek, sem pedig nem kell szenet rámolni rajtuk, de a salakot és a pernyét csak ki kell belőlük tisztítani. Az a két ember, aki ezt végzi, nem tudjuk, honnan kapja a fizetését. A szénrakóknak a megállapított ebédidő 12:30 perctől 1:30 percre volna. Épen a napokban történt, hogy a gyorsvonatnak a gépje 12 óra 40 perckor jött be. Persze már az ebédnél voltak, mikor is a mozdonyfelvigyázó rendeletére, ott kellett hagyni az ebédjüket s ki kellett szerelni a gépet. Ezért az óriási munkáért a fizetés havonta 60 korona, de néha kevesebb is. Az akkordmunkások még semmi kimutatási táblázatot nem láttak és így nem képesek számítani semmit. Amit fizetnek, azzal kell megelégedni.

A fűtők.

Ezeknek a helyzete sem irigylésre méltó. Nyáron, mikor a forgalom egy kicsit szűnne, akkor őket a szénrakókhoz küldik vagy pedig tartalékra. Ide persze a kinevezett fűtők mennek. Az utra elküldenek napidijas fűtőt, akinek a felesége fehérvarróné a főnök urnál és ha ezért valaki szól, azt mondják: maga hallgasson, maga nem ért ehhez. A napidijas fűtők napidija 180 fillér. Ha rendszeren utazik, kap 55—60 kor.

kilométer pénzt. Most tessék tekintetbe venni, hogy ezért a csekély keresetért milyen testetlő munkát kell végezni egy egész hónapon keresztül. Azt a kilométer fizetést a csalódfő maga az utra a táskában elhordja, most mi marad annak a négy, esetleg öttagu családnak otthon?

A kocsitisztítók.

A kocsitisztítók a fűtőházhoz tartoznak és mégis a forgalom részére kell nekik raktározni. A napi munkaidő reggel fél 6 órától este 10 óráig tart és ezért a piszkos és undorító munkáért 180 korona napidij jár, de ha valaki beteg, vagy pedig szabadságra megy, akkor 2 koronát huznak le érte.

Szertári munkások.

Egy kocsi szénlerakásért, amelyen 100 mmázsa szén van, 90 fillért kapnak. Egy kocsi fáért, amin 20 m³ fa van, szintén 90 fillér. Ha össze kell rakni nekik köbméterekbe, négy köbméterért 36 fillért kapnak, de még csak ez is volna mindig, de havonta alig dolgoznak 16—20 napot s a havi kereset 40 koronánál többre sohasem megy.

(Folytatjuk.)

SZÖVETSÉGI ÜGYEK.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének hivatalos közleményei.

A Szövetség munkája.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének hatalmas munkája diadalmasan halad előre. Napról-napra szaporodik az a tábor, amelynek katonáit összefűzi a közös teher és döntő csatára lelkesíti a közös cél: a mindnyájunk boldogulása, a kizsákmányolás, az elnyomatás igáinak összetörése, lerázása.

A diadal büszke érzetével jelenthetjük, hogy eddig 41 helyi csoportunk alakult meg s a legutóbbi héten öttel szaporodott a helyi csoportok száma. Körülbelül félszáz helyi csoportban hirdetik már a szövetség erejét, a szervezkedés nélkülözhetetlenségét és nap-nap után tartanak alakuló gyűléseket munkástársaink, hogy csatlakozzanak a szervezett vasuti munkások diadalmasan lengő lobogója alá.

Jöjjetek a táborunkba, fel a harcra, győzni fogunk!

A szövetségünknek eddig következő városokban alakultak helyicsoportjai: Debrecen, Szolnok, Sátoraljaujhely, Temesvár, Piski, Pécs, Arad, Brassó, Petrozsény, Székesfehérvár, Érsekújvár, Szonpáthely, Nagyvárad, Szabadka, Nagykanizsa, Kaposvár, Cegléd, Dombóvár, Nagybecskerek, Királyháza, Gyoma, Kecskemét, Mezőtúr, Szeged, Orosháza, Békéscsaba, Miskolc, Lugos, Versec, Pécel, Kiskunfélegyháza, Munkács, Kolozsvár, Gyulafehérvár, Hatvan, Pozsony, Törökszentmiklós, Nyiregyháza, Nagykároly, Orsova és Fiume. Összesen 41 helyen.

Ujabbán a következő gyűlési tudósítások érkeztek hozzánk:

Nagykároly. A nagykárolyi vasuti alkalmazottak f. évi június hó elsején nyilvános vasuti gyűlést tartottak a következő napirenddel: 1. a szervezkedés célja és haszna, 2. a magyarországi Vasuti Munkások Országos Szövetségének nagykárolyi helyi csoportjának felállítása.

Az egybehívók nevében Magyar Mihály munkástárs üdvözölte az egybegyűlteket és elnöknek Szilágyi Lajost, jegyzőnek Pál Lajost választották meg.

A központ kiküldötte, Cserevka Miklós ismertette a napirendet és a gyűlés a legnagyobb

lelkesedéssel csatlakozott a vasuti munkások Szövetségéhez. Helyi csoportnak Nagykárolyban való felállítását a gyűlés egyhangúlag elfogadta, mire a következőket választották meg: elnök Böröcz Bertalan, jegyző Tivadar György, pénztárnok Berkő Pál, ellenőrök Balogh Pál és Zékány Miklós. Bizalmiférfiak lettek: Magyar Mihály, Szilágyi Lajos, Süveg Lajos, Jelinek Károly, Széles Ferenc és Magyar György.

Törökszentmiklós. Vasárnap, múlt hó 24-én tartották meg a törökszentmiklói vasuti munkástevéreink a Szövetséghez való csatlakozásukat kimondó alakuló gyűlést, mely lelkes hangulatban folyt le, mi tanúbizonysága annak, hogy a törökszentmiklói munkástársaink is felismerték, hogy helyzetük javítására csak egy mód van: a szervezkedés.

Jellemző, hogy itt még arról sem tudtak, hogy a fegyvergyakorlatra bevonuló munkások fizetést kapnak, hanem mi több, visszajövetelük alkalmával mint új munkásokat alkalmazták. A nyolc napi szabadság ügyéről csak még említést sem tettek.

A gyűlésen a szolnoki helyi csoport kiküldötte, Peck József munkástárs beszélt. Többek felszólalása után a gyűlés egyhangúlag kimondta, hogy a Vasuti Munkások Országos Szövetségéhez csatlakozik. Megválasztottak: elnöknek Karakos István, pénztárnok Tóth Károly, jegyzőnek Sarkadi Sándor, ellenőröknek Vigh Sándor, Szabó Bálint, bizalmiférfiaknak Dögei Károly és László Pál munkástársak.

Királyháza. Itteni munkástársaink június hó 17-én tartották meg alakuló gyűlésüket, mely a következőleg folyt le:

Az egybehívók nevében Antal Pál üdvözli az egybegyűlteket és a gyűlés vezetésére elnököt és jegyzőt ajánl. Elnöknek ajánlja Kocsis Bálint munkástársunkat, jegyzőnek pedig Szerényi Mihály munkástársunkat.

Kocsis Bálint elnök megnyitja az ülést, köszöni a beléhelyezett bizalmat és átadja a szót Csomor Gyula központi kiküldöttnek, aki — miután a szervezkedés hasznát és célját ismertette — áttér a Vasuti Munkások Országos Szövetsége alapszabályaira és azokat ismerteti. Felszólítja a királyházi munkástársakat, hogy csatlakozzanak és lépjenek be a Szövetségbe. Ezt a királyházi munkástársak nagy lelkesedéssel veszik tudomásul és elhatározták, hogy belépnek a Szövetségbe. Ugyanigy cselekszenek a jelenlevő pályamunkástársak is.

Utána Paulovics Gyula ismerteti a mozgalom kezdetét és az üldözéseket és ő is csatlakozásra hívja fel a munkástársakat.

A csoport vezetésére megválasztották elnökül Zsurovics Bélát, jegyzőül Réz Ferencet, pénztárnokul Lovász Béla, ellenőrökül Gelsing Józsefet és Kolozsvári Ferencet.

Vezetőségi tagok lettek: Gál József, Páter János, Bak Antal, Pavuk János, Szerényi Mihály, Scheibel József, Morvay Sándor, Juhos Antal, Borotka András.

Kiskunfélegyháza. A kiskunfélegyházi Fojtfele vendéglőben egybegyűlt pályafentartási munkások, állomási málházók, kocsitolók és raktári munkások folyó év június hó 24-én délután nyilvános gyűlésre jöttek össze. Lelkesen fogadták Geiger Sándor és Kovács József központi kiküldötteket.

Geiger Sándor felszólítja a jelenlevőket, hogy válasszanak maguknak korelnököt és jegyzőt. Elnök lett Soós Antal, jegyző pedig Turi Pál.

Elnök megnyitja az ülést és átadja a szót Geiger Sándor központi kiküldöttnek, ki megismerteti lelkes beszédben a Szövetség alapszabályait, célját, hasznos voltát és működését. Felhívja őket, hogy minél többen csatlakozzanak a Szövetséghez s a helyi csoportot alakítsák meg. A gyűlés kimondta, hogy csatlakozik a Vasuti Munkások Országos Szövetségéhez és a helyi csoportot megalakította. A helyi csoport vezetősége: elnök Könyves Kálmán, pénztárnok Tapodi Antal, jegyző Turi Pál, ellenőr Pelyva László Bizalmiférfiak: Köllér Pál, Varga Antal, Sallai András, Csikós Sándor és Peregi József.

A pozsonyi helyi csoport helyisége Frigyes főherceg-uton, a «Pipához» címzett

vendéglőben van. Hivatalos óra minden szerdán este 7—9 óráig.

A vidéki helyi csoportok figyelmébe! Ha munkástársaink a vidéken helyi csoportot, vagy befizető helyet akarnak létesíteni, vagy pedig gyűlést akarnak tartani, azt legálább nyolc nappal előbb tudassák a központtal. Az utóbbi időben megesett, hogy az utolsó nap értesítettek bennünket és nem volt elég idő, hogy a gyűlésre a központ szónokot küldjön. Kérjük munkástársainkat ezen szabály pontos betartására.

A nagyváradi helyi csoport e hó 8-án, vasárnap délután 3 órakor a Reich-féle vendéglőben rendes havi taggyűlést tart.

A nagykanizsai helyi csoport helyisége Kisfaludi-utca 4. szám (Gőzfürdő-kert). — Hivatalos óra szerdán este 7—9-ig és minden ünnep- és vasárnap délután 4—7-ig. Választmányi ülés minden hó első vasárnapján.

Érsekújvári helyi csoport e hó 7-én, szombaton este 8 órakor a szövetség helyiségében fölolvasást tart.

Felszólítjuk az összes helyi csoportokat, tudassák sürgősen, hogy csomagban vagy postán küldjék-e szét a lapokat.

GYÜLÉSI TUDOSÍTÁS.

Sziszeki munkástársaink múlt hó 24-én nyilvános gyűlést tartottak. A gyűlésen az egybehívók nevében Stark munkástárs üdvözölte a gyűlést, bejelenti, hogy mely városok vannak a gyűlésen képviselve, átadja a szót Bugsegg munkástársunknak, aki horvát nyelven fejtegeti a szövetség célját és hasznát. Utána Kiss Miklós a szövetség elnöke hosszasan magyarul fejtegeti a szövetség célját.

A gyűlés ezután megválasztotta az előkészítő bizottságot.

Sziszeken, ha a horvát alapszabályok jóvá lesznek hagyva, legszebb remény van rá, hogy az őssz kar- és munkástársak belépnek a szövetségbe.

A milánói nemzetközi kongresszus.

Az olasz vasutas-szövetség, a *Riscatto di ferrovieri* meghívására a *Közlekedési Munkások Nemzetközi Szövetsége* (Internationale Transportarbeiter-Federation) Milano városát tartotta meg június 25-től 28-ig ötödik nemzetközi kongresszusát. Az első kongresszus ez, amióta a vezetés átment az angolok kezébe és amióta a páratlan buzgóságú Hermann Jochade kartárs áll mint titkár a központi vezetőség élén.

Már ezen a kongresszuson nagy haladásról számolhatott be a központi vezetőség jelentése. A Nemzetközi Szövetséghez csatlakozott szervezetek ereje és száma gyarapodott, a Szövetség munkaképessége öregbedett és az elért eredmények is haladást tüntetnek fel. A mi szempontunkból mindenestre a legjelentékenyebb haladásnak mondható az a körülmény, hogy a milánói nemzetközi kongresszuson — ez uttal első ízben — a magyarországi szervezett vasutasok is résztvettek, akiknek képviselőit, a központi szervező-bizottság megbízásából, Pfeifer Sándor munkástársunk vett részt a kongresszuson és derekasan kivette részét annak tanácskozásából.

A milánói kongresszus látogatottság dolgában is kielégítő volt. Az angolok egy része duzzog ugyan, remélhetőleg rövid ideig, de másik részük csatlakozott a Szövetség-

hez, habár a nagy távolság miatt nem vehettek részt a kongresszuson. Épp oly kevéssé Északamerika és Ausztrália szervezett közlekedési munkásai, aki hű tagjai a nemzetközi Szövetségnek. De ott volt Svédország vasutasainak és hajósainak képviselője, Németalföld, Németország hatalmas képviselője, Spanyolország, Franciaország, Olaszország, Ausztria fényesen fejlődő vasutas-szervezetének két kiküldöttje, Magyarország és a kongresszus harmadik napján megérkezett a távol Argentína vasutasainak kiküldöttje is.

A kongresszus tanácskozása, habár a nyelvbéli különbségek és a fordítás kézagossága nagy nehézségeket okoztak, méltóság teljesek és komoly értékűek voltak. Keresztül csillant az egész tanácskozáson a testvéri összetartás és az a tudat, hogy milyen fontosak az elérendő feladatok. És habár a román és germán vérmérséklet, a szervezkedésről való fölfogás különbsége itt is kemény szellemi túsákat keltett, a kongresszus mégis maradandó értékű munkát végzett és nagy lépést jelent előre a nemzetközi együttérzés és a céltudatos szervezkedés útján.

A vasutasok elértekezlete.

A tulajdonképpeni kongresszusa a Nemzetközi szövetségnek csak hétfőn, 25-én kezdődött. Ezen résztvettek a csatlakozott vasutas-, szállítási munkás-, hajós- és kikötőmunkásszervezetek kiküldöttjei. Azonban már megelőzőleg, vasárnap a vasutas-szervezetek megbízottjai külön értekezletet tartottak az olasz testvérszervezet saját házában nagy, fényes tanácskozó termében. Ezen a vasutas-értekezleten résztvettek a következő szervezetek és kiküldöttek:

Olaszország (1600 tag): Branconi, Boriosi, Clari és Oberti, a milánói Riscatto (vasutasok és közúti vasutasok nevében).

Ausztria (49000 tag): Tomschik (Bécs) és Brodecky (Prága) a vasutas-szövetség megbízásából.

Franciaország (28500 tag): Guérard és Roberjot (Páris) vasutasok.

Svédország (12000 tag): Lindley (Stockholm) vasutas-szövetség

Németalföld (1200 tag): Harms (Utrecht) vasutas-szövetség.

Németország (11000 tag): Jochade (Hamburg) és Hermann (Nürnberg) az egyesült vasutasok részéről.

A magyarországi kiküldött csak vasárnap este érkezett meg, az argentiniai csak két nappal később.

A vasutas értekezlet tárgya határozathozatal volt az ugynevezett *tanulmány-bizottság* (Studien Kommission) dolgában. Az amsterdami nemzetközi kongresszuson ugyanis megbízták a francia szövetséget, hogy bizottságot alakítson, amelynek kötelessége minden egyes országból statisztikai és egyéb adatokat szerezni a vasutasok helyzetéről és munkaviszonyairól. Ennek a bizottság ak a munkáját az egyes szervezetek önkéntes pénzületi adományokkal támogatták. De a derék franciák, akik nagyobbak a szónoklatok és kalandos tervek terén, mint az alapos és céltudatos szervezési munka területén, alig tettek valamit a rájuk bízott feladat végrehajtásában.

Guérard a franciák nevében azt a jelentést tette, hogy az általuk alakított bizottság nem igen fejtett ki valamelyes működést. Főként azért, mert közbejötték az olaszok, németalföldiek és osztrákok sztrájkjai, illetve passzív rezisztenciája. Nem is volt elegendő pénze a bizottságnak, csak 200270 frankja van. Az a véleménye, hogy meg kell ujitani a tanulmány-bizottságot.

Branconi (Olaszország) ellene van a bizottság újjászervezésének, mert a Nemzet-

közi Szövetség amúgy is teljesíti ezt a hivatást is.

Lindley (Svédország) hasonló értelemben szólal föl. Elismeréssel beszél a Nemzetközi Szövetségről, amelynek működése nagyban hozzájárul ahhoz, hogy Svédországban hatalmas vasutas szervezet fejlődjön.

Guérard-nak megbízatása van, hogy a tanulmány bizottság följutása mellett szavazzon, de mert látja, hogy a többség ellene van, ő is átruházza a bizottság teendőit a Nemzetközi Szövetségre, de annak kebelében külön vasutas-bizottságot óhajt.

Tomschik (Bécs) hosszabb hatásos beszédben kél sikra a bizottság fölélesztése ellen. Sem önállóan, sem a Szövetség kebelében nem kél külön bizottság.

Hosszabb vita után, amelyben ismételtelen fölszóltak Guérard, Branconi, Lindley és Jochade, kimondja az értekezlet Tomschik indítványára, hogy a tanulmánybizottságot nem élesztik föl újra, hanem a Nemzetközi Szövetség központi tanácsára bízzák annak teendőit és ennek kötelességévé teszik, hogy részletes és pontos adatokat szerezzen be az egyes országok vasutasainak helyzetéről és munkaviszonyairól és ezt az anyagot a szövetség közlönyében, a három nyelven megjelenő *Correspondensblatt*-ban tegye közzé. A fölszólt tanulmány bizottság pénzt, 200270 frankot átutalták a Nemzetközi szövetségnek. Végül Guérard kijelentette, hogy a francia vasutasok csatlakoznak a Nemzetközi Szövetséghez, amit nagy helyesléssel fogadott az értekezlet. Ezután berekesztették a vasutasok külön értekezletét.

A nemzetközi kongresszus tanácskozásairól jövő számunkban számolunk be.

LEVELEZÉS.

Püspök-Ladány. (Pofozkodó basa.) A basák itt is megkezdtek működésüket: a munkásokat terrorizálják, büntetik, szóval mindent elkövetnek velük azért, hogy öntudatra ébredtek és kezdenek szervezkedni azért, hogy maguknak tisztességes megélhetést és jobb bánásmódot biztosítsanak a jelenleginél. Ez természetesen nem fér a kis basák koponyájába sehogy sem. Legutóbb is egy megrakott kocsit kellett másikk vágányra áttenni, s mivel kevesen voltak a nehéz munka elvégzéséhez, Molnár József munkástársunk mondá Dobozi János raktárfelügyelőnek, hogy hívjanak több embert, mert ők képtelenek elvégezni, oly kevesen vannak hozzá. Erre a tisztelt Dobozi ur kikelve, a legdrasztikusabban — Hortobágyi kanász módjára — lepiszkolta és megpofozta Molnár munkástársunkat, amiért szólani merészelt. Ezek után Molnár munkástársunkat — mint embert — felizgatta az elkeseredés és Dobozi urnak szintén visszaadott a pofonokból. Megtörtént ezután az, hogy Molnár munkástársunkat elbocsátották, dacára annak, hogy 10 éve állandóan az intézetnél van és a nyugbérpénztárnak szintén tagja. Ma pedig nyolcad magával nyomorog. Kérjük az igazgatóságot, vizsgálja át az ügyet és Molnár József munkástársunkat a legrövidebb idő alatt helyezze vissza.

Szolnok. (Tartsunk össze!) Folyó hó 25-ikén a szolnoki munkások értekezletet tartottak, amelynek napirendje a szolnoki műhelyben folytatott aknamunka volt azok részéről, kik a munkásság mozgalmának mindenkor csak ártalmára voltak.

A műhelyben valóóság öreg asszony politikát folytattak. Minden hír, am csak rágalmazásra való volt, szányra kelt, röpdösött.

Munkástársak! Mire jó ez a pártoskodás? Legyünk testvérek egy szívvel-lélekkel. A szervezet zászlaja alá sorakozva óhajtótátok helyzetetek javítását kivívni. Szervekedtetek. A jó bánásmód kivívásáért harcol-

tatok. Félig-meddig már megvan. Mi kell, hogy következzék ezután? A folytonos agitáció Szövetségünk küzdelmének a sikeressége érdekében

Meg kell értenünk egymást, mert az állam, a mi munkaadónk egyaránt kizsákmányol mindnyájunkat. Melyik az az ember, aki józan észszel, a saját érdekeit semmibe sem venné?! Ki az, ki a kis karaj kenyeret nem cserélné ki egy nagyobb darabbal, és ki lehetne oly hitvány, hogy családja, gyermekei jólétét, hozzátartozói jövőjét nem tartaná szem előtt. A tudatlanság kolosszális mértékben hátráltatja az osztálytudatos mozgalom sikerét. Azért kell, hogy a szervezkedés oly munkásokat neveljen, akik a tudás fáklyafényénél felismerik osztályérdekeiket. A széthúzás mégis, de mint minden méregnek van elmérge, úgy ennek is va, ez pedig a férfiaság és a józan gondolkodás.

Munkástársak! Szünjön meg a vénaszony pletyka, az árulkodó spiclikedés, legyünk emberek. Közös érdek fűz mindnyájunkat egymáshoz, egy az eszköz, egy legyen a harc, de csakis akkor győzhetünk, ha összetartunk. Ugy legyen!

Érsekujvár. (A pályorvos ur.) Akkor, amikor mi szervezkedni kezdünk, tudtuk: mennyi megpróbáltatást, mennyi üldözést vállaltunk magunkra. És álljuk is helyünket — dacára annak, hogy igyekeztek lebeszélni a szervezkedésről és mégis, annál inkább meg merjük mondani az igazat.

A betegsegélyző-pénztárunk — mint azt lapunk többször hangoztatta — igen sokféle tekintetben nem felel meg hivatásának. Azt tudjuk nagyon jól, hogy a tagsági illetékeket minden hónapban rendszeresen levonják. Azt is tudjuk, hogy ha valamelyik tagtársunk vagy annak családtagja, ha megbetegszik — szabályok szerint — orvosi ápolásban kellene részesülnie. Szép lenne így. Azonban mi nálunk nem így áll a dolog! Itt Érsekujvárt azért fizetünk betegsegélyző-pénztári tagdíjat, hogy ha betegállományba jut egyik-másik tagtársunk, vagy azoknak orvosi ápolásra jogosult családtagja — más orvosok tanácsát kell megfizetnünk és vásárolt gyógyszereket kell beszereznünk, mert Nesztlinger pályorvosunk tanácsához és receptjéhez nem egy könnyen juthat az ember. Ki van írva a rendelési óra reggel 7—9-ig, de a mi jó orvosunk legtöbbször 8—9 órakor még aluszik. 20—30 beteg akár tótágast állhat, mégsem hajlandó a rendelőszobában magát megmutatni. Bizony igen-igen szomorú jelenetek játszódnak le a doktor ur várószobájában. Ezt még zsirondistáink se tagadják le. Pedig ez a rendszer az ő lelküket nyomja. Részük volt a betegsegélyző-pénztár reformálásának a megakadályozásában. De hiába minden ellentörekvések, azért a betegsegélyző-pénztár reformálása meg fog történni!...

Mi beösmérjük, hogy olyan díjazás mellett, mint a Máv. pályorvosoké, teljes lehetetlenség a betegsegélyző-pénztár tagjait lelkiismeretes orvosi ápolásban részesíteni. De hát ebben nem mi, hanem orvosaink a hibásak. Mi tőlünk ha levonják a tagdíjakat, mi rendes orvosi ápolást és olyan gyógyszereket követelünk, mint a milyent a betegség természete megkíván.

VEGYES.

Nyilatkozat. A «Magyar Vasutas» 26-iki számában: Pécs (Birsics ur 10 koronát kér) címen megjelent közleményre vonatkozólag a következők kijelentésére kérték fel bennünket:

Nem igaz az, hogy én bárkitől pénzt kértem vagy kaptam volna, azért, hogy a betegpénztári közgyűlésen a személyzet érdekeit képviseljem. Ezt tettem és teszem a jövőben is önzetlenül, szavazatommal hozzájárultam, hogy a 79 százalékos táppénz életbe lépjen.

Ellenben arról van szó, hogy a segéd-fékezők felkértek, hogy a családtagjaik szabadjegye érdekében beszéljek gróf Bathányi Tivadar, szövetségi elnökkel és ők felajánlották, ha tovább kell az ő érdekükben fennmaradnom Pesten, úgy a kiadást meg fogják téríteni.

Miután azonban gróf Bathányi Tivadar ur aznap este elutazott Budapestről, nem volt alkalmam vele beszélnem ezen ügyben, tehát szó sem lehet bármilyen költségmegtérítésről. (A szerkesztőség meggyőződött e nyilatkozatban foglaltak igazságáról.)

INNEN-ONNAN.

+ **Elütötte a vonat.** Ruttkárol írják: A besztercebánya-szliácsi vonalrészén, Illésfalva környékén, a vonat egy vasuti ör gyermekét elütötte. A gyermek szörnyet halt.

Gyilkosság a vasuti kocsiban. Marseille-ből jelentik, hogy egy váltóőr a Nerthe-alagutban egy borzasztóan összeroncsolt holttestet talált. A ruhazsebben talált iratokból meg lehetett állapítani, hogy a szerencsétlenül járt egyén Marius Poulet, egy beaucairei vállalkozó volt. Eleinte balesetre vagy öngyilkosságra gondoltak, de később kitért, hogy a vállalkozó nagy összeg pénzzel indult utnak s a pénz a halottnál nem volt megtalálható, ami arra mutat, hogy rablógyilkosok ölték meg és fosztották ki. Az orvosi vizsgálat azt is megállapította, hogy a rablók a vasuti kocsiban végezték ki áldozatukat, mialatt a vonat az alaguton haladt keresztül és azután dobták a vonat kereké alá, hogy ilyen módon elhárítsák a gyilkosság gyanúját.

+ **Utazás a vagon alatt.** A napokban, mint Párisból írják nekünk, a 8 óra 30 perckor érkező gyorsvonat átvizsgálása közben a hálókocsi alatt két fűtőcső között egy mélyen alvó emberre akadtak. Természetesen felköltötték s kivájták onnan. Kihallgatásakor érthetetlen jargonnal, melyet félig németül, félig franciául és románul mondott el, valahogy megtudták, hogy Buzalisz Dimitrinek hívják, egy gőzösen belopódzkodott Konstanzába s onnan a kocsi alatt tette meg az utat Párisig, 53 órát töltve kényelmetlen helyzetében. Kihallgatása után szabadon bocsájtották.

+ A japán vasutakon a III. osztályú kocsik ablaküvegein egy hosszú fehér festékvonal látható. Ez azért van, mivel sok ezer japán benszülött csakis papiros falakhoz lévén szokva, az üveget nem ismeri s így az ablaknak rendszeresen fejfel megy neki. Így aztán sokáig majd minden vonatról néhány utast a kórbázba kellet szállítani, ki fejüket a papirosnak vélt ablaküvegen súlyosan megsebesítették. A fehér festékvonal most intőjelül szolgál.

+ **Vasuti katasztrófa.** Londonból írják, hogy a London és Southampton között közlekedő expresszvonat Salisbury közelében összeütközött egy tehervonattal. Az expresszvonat utasai Plymouthba az Amerikai-hajózársaság «Newyork» nevű hajójával érkeztek. Az összeütközés következtében az expresszvonat több kocsija, amelyekben negyvenhét utas ült, teljesen összezúzódott. A halottakat és sebesülteket a legnagyobb ügyel-bajjal emelheték ki a romok alól. A kocsik egy része a töltésről lezuhant. A szerencsétlenségnek 24 halottja és 19 súlyos sebesültje van.

Szerkesztői üzenetek.

A felelős szerkesztővel értekezni lehet minden csütörtökön és szombaton este 6—8 óráig.

Sokszorosító munkások. Emlékiratokat követelő okokból nem közölhetjük: Először, mert nem hiszhetjük, hogy ilyen hangon irt emlékirat az összes munkástársaink véleménye legyen; másodsor, mert könyörgő, alázatos, fohászokodó és hálaadó emlékiratot nem közlünk; harmadsor, mert egy emlékirat, amelynek minden szavában három írási hiba van, azt megérteni nem is lehet. Ha szervezkedni akarnak, szívesen támogatjuk.

Zágrábi vonatkísérők. Közleményük a jövő héten okvetlenül jön.

T. K. Nagykanizsa. Választmányi ülésen természetesen csak vezetőségi tagok vehetnek részt. Ezen nincs mit megütköznie, ez úgy van mindenütt az egész világon.

Szeemann Mihály művezető, Északi főműhely IV. osztály. Kérdjük, fog-e ön még erkölcsi prédikációt tartani? Azt hisszük, hogy most nyomatékosan meggyőződött arról, hogy ön legkevésbé hivatott arra. Ön olyan pap, aki vizet prédikál és mégis bort iszik.

Piskii osztálymérnök urnak. Tekintettel arra, hogy a pályafentartásnál dolgozó munkások is emberek és nem valami olcsóbb rendű lények, kérjük, szíveskedjék vizsgálat tárgyává tenni, hogy Verő pályafelügyelő hogyan bánik a munkásokkal, mert nem hisszük, hogy ez az ur valami felsőbbrendű lény volna, ha mindjárt pályafelügyelő is.

Kőbánya, első pályaudvari pályamunkások. Az időleges szabadjegyük ügyében jöjjenek be, ha szabadjuk van, majd intézkedünk.

Birisits Géza, p. felügyelő Pécs. Lapunk szük tere nem engedi meg, hogy a nyilatkozatot teljes terjedelmében közöljük.

Kiadóhivatali üzenet.

Kolozsvári fényező tudassa címét a kiadóval.

Felelős szerkesztő: Farkas Izor.

Laptulajdonos: A magyar vasutas-szervezet.

Braun Döme könyvnyomdája Budapesten, VII., István-ut 11.

Első leánykiházasítási egyesület, mint szövetkezett folyó év június havában 1.547.000 K értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 1.312.400 K értékű új biztosítási kötvény állított ki. — Biztosított összegek fejében 107.793,21 K-t fizettetett ki. — 1906 január hó 1-től június hó 31-ig bezárólag 8.561.400 K értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 7.386.000 K értékű új biztosítási kötvény állított ki. — Biztosított összegek fejében a folyó évben 525.379 K s az intézet fennállása óta 10.691.283,30 K fizettetett ki.

C SERE.

Szolnoki tűzikovács cserélne az Északi főműhely vagy a Rákosi műhelybe.

Ujzsolnai kazánkovács cserélni óhajt az Északi főműhely vagy a jobbparti üzletvezetőség területi fűtőházba

Pécsi asztalos cserélni óhajtana budapesti főműhely valamelyikébe.

Keleti pályaudvari fűtő cserélne dombovári vagy kaposvári fűtővel.

Kolozsvári asztalos cserélne budapesti vagy szombathelyi műhelybe.

Asztalos a zágrábi műhelyből cserélni óhajt a miskolci műhelybe.

Mely asztalos volna hajlandó Kolozsvárról Szolnokra cserélni, ha lehetséges még ebben a hónapban?

Mely vas- és rézesztergályos volna hajlandó Bpest vidékéről N.-Váradra cserélni?

Kolozsvári műhelyből fényező cserélni óhajt a szombathelyi vagy budapesti műhelybe.

Zágrábi tűzikovács cserélni óhajt Kaposvár, Szolnok, vagy Szombathelyi műhelybe.

Debreceni szakképzett tűzikovács cserélne bármely műhelybe.

Összes címek a kiadóhivatalban.

Polgári iskolai vizsgálatot tenni szándékozók forduljanak teljes bizalommal ZSOLDOS tanárhoz, Budapest, Kerepesi-ut 63., IV. em. 39